

Geachte raad,

Westerveld heeft eerder uitgesproken geen hoge windturbines op land te willen en in te willen zetten op onder andere zon op water. Dat is een verstandige keuze en een gevolg van een heldere belangenafweging.

In De Wolden wordt momenteel in het gebiedstafelproces een plan onderzocht als alternatief voor windturbines in Ruinerwold Noord. Ook in Meppel werken wij aan een concreet alternatief plan voor turbines in Noord IV dat binnenkort aan raadsfracties wordt gepresenteerd.

De toekomst voor plattelandsgemeenten zoals Westerveld en De Wolden ligt niet in steeds hogere windturbines op land in dichtbevolkt gebied, maar in energiegemeenschappen. Daarbij worden kleinschalige energieoplossingen gevonden in buurtschappen.

Met energiegemeenschappen blijven we bovendien op het middennet en voorkomen we extra netcongestie. We vergroten onze weerbaarheid bij landelijke storingen en houden grip op onze eigen energievoorziening. Bovendien profiteert de inwoner direct van de laagst mogelijke energieprijs en zal altijd geld blijven ontvangen op teruglevering.

Voor Meppel werken wij momenteel bovendien aan een alternatief plan dat volgens RES-rekennormen zelfs twee keer zoveel TWh kan opleveren als de huidige windturbineplannen. En dat zijn goed onderbouwde en goed doorgerekende plannen.

Maar boven alles gaat dit over gezondheid, leefbaarheid, ecologie en economie: steeds meer inwoners maken zich terecht zorgen over geluidsoverlast, laagfrequente

trillingen, slagschaduw, lekstroom, verspreiding van giftige stoffen; slaapverstoringen en dus over de heftige nadelige impact van industriële turbines van 250 meter hoog.

En rechtbanken geven de bevolking daarbij ook steeds meer gelijk : zo won een groep van bewoners van Dronten een rechtszaak op het gebied van geluidsoverlast. Dus dat kan niet worden afgedaan als een broodje aap.

Jurisprudentie stapelt zich daardoor in toenemend tempo op waardoor de kans dat megawindturbines ook daadwerkelijk gerealiseerd kunnen worden in toenemend tempo afneemt.

Ook de schade aan waterwinning, landbouw, natuur, biodiversiteit en toerisme en in de komende decennia beoogde, maar niet langer mogelijke woningbouw, inclusief alle bijbehorende werkgelegenheid, is enorm. Ook die zorgen zijn met op basis van degelijk wetenschappelijk onderzoek goed onderbouwd en zeer reëel te noemen. Kortom: een windmolen van twintig jaar geleden is met de kennis van nu absoluut niet meer vergelijkbaar met een industriële windturbine van nu.

Wind op land loopt daarom in heel Nederland steeds verder vast. Vorig jaar zijn in heel Nederland nog maar negen nieuwe windturbines op land geplaatst. Zelfs bestaande turbines worden steeds vaker niet meer vervangen aan het einde van hun levensduur. Projecten stranden steeds vaker door juridische procedures, aangescherpte afstandsnormen, netcongestie, defensiebeperkingen en verslechterde businesscases door negatieve stroomprijzen.

Door een recente provinciale motie zijn de afstandsnormen in Drenthe verder aangescherpt,

waardoor er nog minder geschikte locaties overblijven. Belangrijker is nog dat met die motie is onderkend dat er serieuze gezondheidsproblemen zijn verbonden aan windturbines. Waarvan akte.

Waarom zouden wij in Zuidwest-Drenthe blijven inzetten op een technisch model dat maatschappelijk vastloopt, gezondheidszorgen oproept, economisch steeds minder haalbaar wordt en ruimtelijk niet meer past?

Een techniek die bovendien aantoonbaar onnodig, andere belangen zoals de belangen van duizenden bewoners die werkzaam zijn in de toeristische sector, onevenredig aantast. Anders gezegd: als thuis je broodrooster in brand staat, blus je ook niet die brand door je huis op te blazen.

Laten we kiezen voor realistische oplossingen die lokaal draagvlak creëren, landschappen behouden, inwoners laten meeprofiteren en onze regio werkelijk toekomstbestendig maken. En die RES-doelen ook na 2030 gewoon goed realiseerbaar maken.

Nou zult u zeggen: “maar dat wisten we toch al? En daarom kiezen we in Westerveld niet voor wind”.

Probleem is echter dat indien Meppel en De Wolden wél windturbines gaat plaatsen of indien Steenwijkerland alleen al slechts één windturbine gaat plaatsen, de belangen van onze gemeente (door een onevenredige aantasting van kernwaarden) ernstig worden aangetast.

We pleiten er voor om de energiesamenwerking tussen vijf gemeenten en provincie te gebruiken voor het realiseren van wél realistische oplossingen. RES doelen worden aantoonbaar beter gediend. En we sparen zowel de Drentse kool als ook de Drentse geit.

Daar is juist nu ook een goed moment voor aangebroken want Meppel gaat in de zeer waarschijnlijk in de problemen komen wat de invulling van de RES-doelen betreft als men blijft inzetten op windturbines: afstandsbeperkingen die voortvloeien uit de aangenomen motie van het Drents Parlement en uit al bestaande infrastructuur zorgen ervoor dat er minder windturbines kunnen worden geplaatst dan beoogd.

Door dit voortschrijdende inzicht zal er ook in Meppel een heroverweging van eerder genomen Raadsbesluiten moeten volgen en zal er serieus naar andere mogelijkheden gekeken moet gaan worden.

Is dat erg? Nee! Het getuigt juist van bestuurlijke kracht als men besluitvorming laat aansluiten op veranderende inzichten. Het mag bovendien vanuit goed rentmeesterschap jegens onze jeugdige inwoners ook worden verwacht van onze bestuurders. Ook zij hebben recht op een goede leefomgeving.

Tot slot: in dit gemeentehuis hier hangt een mooi schilderij met een herder en zijn schaapskudde. Dat beeld van Drenthe betreft geen emotionele nostalgie van “laten we alles bij het oude laten” maar betreft op rationele gronden berekenbare en in ‘harde munten’ uitdrukbare kernwaarden van zowel de gemeente Westerveld als van de Provincie Drenthe als geheel. Dus als u als gewaardeerde herders van onze schaapskudde langs dat schilderij loopt denk daar dan ook nog even een groot euroteken in.

Samenvattend is ons pleidooi dan ook: laten we elkaar helpen en het energiesamenwerkingsverband tussen provincie en vijf gemeenten gebruiken om daar uit te komen waar we met elkaar wél naartoe willen. Geen belangenstrijd maar belangenondersteuning.

En dat mede op basis van al bestaande betere alternatieven.

Voor een verdere toelichting op die alternatieven nodigen wij u van harte nog eens uit.

Dank u wel.

Aanvullende info tbv de beantwoording van mogelijke vragen van raadsleden /

BELANGEN VAN BUURGEMEENTEN:

1. Ook de **belangen van Meppel** kunnen veel beter worden gediend zónder windturbines dan mét:
2. In Meppel is in eerste instantie gekozen voor wind **op grond van snelheid en ruimtebenutting**. De gedachte was dat windturbines minder land opslokten dan bijvoorbeeld zonneparken en snel geplaatst zouden kunnen worden.
3. Niets is echter minder waar: op basis van de huidig vastgestelde afstandsnorm maakt één enkele windturbine van 250 meter hoog de komende twintig jaar (de levensduur van extreem dure windturbines) een gebied van **314 hectare (!)** onbruikbaar voor woningbouw (en feitelijk voor elke andere benutting als natuur enz.). En twintig jaar is ook in Ruimtelijke Ontwikkelingstermen echt een termijn om goed rekening mee te houden.
4. In aantal sterk toenemende juridische procedures tegen windturbines duren lang dus er is **ook geen sprake van snelheid**. Juridisch gezien is er op basis van toenemende jurisprudentie ook steeds meer een solide basis om de ontwikkeling van windturbines te blokkeren of te vertragen.
5. BELANGRIJK: wat dan wél? Een combinatie van andere methoden dienen de RES-doelen en energietransitiedoelen daarom sneller en beter, want hebben minder nadelen.
6. Andere grootschalige oplossingen (die ook zijn aangesloten op het landelijke hoofdnet) zoals grote zonnenvelden boven waterbergingen, als men dat al zou willen want het kan anders, vergen ook ruimte, maar hebben alvast het voordeel dat ze eenvoudig én **snel én met een restwaarde ontmanteld** kunnen worden indien er bijvoorbeeld kleinschalige atoom- of thoriumcentrales in werking worden gesteld.
7. **Bij windturbines kan dat niet:** in Amerika worden ze ingegraven in de woestijn omdat men niet weet wat men er mee aan moet. Wij hebben geen woestijn, althans nog niet. Exporteren van troep naar ontwikkelingslanden kan ook. Dat gebeurt nu en wordt gepresenteerd als ondersteuning van ontwikkelingslanden maar is in feite export van ons niet recyclebare afval naar die landen.
8. Ook de **kernwaarden van buurgemeenten zoals Meppel dienen goed bewaakt te worden**, als men nieuwe stadsgenoten wil blijven aantrekken. In Meppel heeft men dat twintig jaar geleden ook onderkend toen men grachten wilde dempen. Na breed verzet van bewoners is dat **grachtenproject niet doorgedaan**. Meppel plukt daar nog steeds de vruchten van. Bovendien wil Zwolle dertigduizend woningen bijbouwen. Waarom zouden mensen naar Meppel willen komen als dat getransformeerd is tot een tweede Maasvlakte met bovendien alle bijkomende gezondheidsnadelen van dien?

9. Ook in Meppel willen ze niet dat een zeer groot aantal inwoners straks geconfronteerd zal worden met **slaapstoornissen** enzovoort: **Duits overheidsonderzoek**, specifiek gericht op de moderne zeer hoge windturbines van 250 meter hoog, toont aan dat in een straal van twee tot drie KM 30 tot 35% van de bewoners last ervaart van slaapstoornissen. Dat percentage loopt langzaam af naarmate men verder weg woont maar ook in een straal van bijvoorbeeld vijf KM is er nog steeds sprake van aanzienlijke percentages (de door de provincie gehanteerde norm van 4 X tiphoogte is dus al te laag. Vertaald naar Meppel betekent dat dat duizenden bewoners last zullen krijgen. Een inzicht dat maar zeer slecht doordringt. Onlangs heeft de rechtbank uitspraak gedaan in een door bewoners van **Dronten** aangespannen zaak. Deze bewoners zijn in het gelijk gesteld. Zaak na zaak wordt aanhangig gemaakt én gewonnen. En dat is niet voor niets.
10. De gemeente Meppel weet dat de nieuwbouwwijken die binnen een straal van twee tot drie kilometer van de beoogde windturbines liggen, verkocht zijn als **“wonen-in-het-groen”**. Windturbines passen daar niet bij. Op dit moment worden er overigens al gesprekken gevoerd over de oprichting van een stichting megaclaim.
11. **Het doel van Ruimtelijke ordening is het maken van een balans tussen functies zoals wonen, werken, verkeer, landbouw en natuur, om een leefbaar en efficiënt land te garanderen.**
12. En als we nu alleen al die Ruimtelijke Ordening-definitie in gedachten houden dan blijkt opeens dat we gezamenlijk, dus in de samenwerking tussen gemeenten en provincie, onze belangen ieder voor zich en gezamenlijk, veel beter kunnen dienen. Ook de belangen van buurgemeente Meppel enz.
13. En verder Laten we een paar willekeurige belangen opsommen:
14. Bescherming **toeristische sector**. Windturbines hebben een grote negatieve impact op toerisme want daar komen toeristen niet voor naar Drenthe.
15. **Voorkomen van netcongestie** want windturbines maken juist aansluitingen van bedrijven en woningen moeilijker of zelfs onmogelijk: mega-windturbines zijn aangesloten op de hoofdnetten en VERSTERKEN de netcongestie.
16. De aantoonbaar werkende alternatieven die wij aandragen verminderen juist de netcongestie doordat ze op het **midden-net** zijn aangesloten.
17. En ook Meppel heeft een eigen belangrijke toeristische sector. Weliswaar lang niet zo groot als in de gemeente Westerveld, maar toch.
18. En ook in Meppel ziet men het belang van een **goed bewaakte waterwinmogelijkheid, al dan niet in combinatie met waterberging**. Dat kan niet in combinatie met de gifstoffen die door continue slijtage vanaf de wieken neerdwarrelen. Zeer recent zijn babyflessen (wederom) uit de handel gehaald omdat deze een extreem kleine fractie van de zeer giftige stof BPA bevatten die door windturbines met kilo's per jaar worden verspreid. Zie: <https://www.ehn.org/baby-bottles-bpa>
19. En ook in de **gemeenteraad van Meppel zitten doorgaans mensen die gedreven** worden door het dienen van het algemeen belang. Die zullen zeker willen luisteren als u als buurgemeente om een betere belangenafweging vraagt.
20. Enzovoort.
21. Economie wordt voor een belangrijk deel bepaald Westerveld wil geen windturbine zo **hoog als de Eiffeloren aan de gemeentegrens** want die zie je op tientallen kilometers afstand zoals de windturbines van Staphorst nu al zeer goed zichtbaar zijn.

22. Doordat de wind in 85% van de tijd uit het Zuidwesten waait, waait bovendien alle fijnstof en alle geluidsoverlast, enzovoort met name richting onze gemeente Westerveld
23. Want als Meppel of Steenwijkerland ook maar één zo'n Eiffeltoren aan de grens neerzet, dan worden onze belangen al zeer ernstig beschadigd.
24. Dus laten we elkaar helpen en het energiesamenwerkingsverband tussen provincie en vijf gemeenten gebruiken om daar uit te komen waar we met elkaar wél naartoe willen.
25. Daarvoor is wel noodzakelijk dat u de betrokken ambtenaren duidelijk wijst op de nieuwe kaders waarbinnen zij dienen te opereren. Ambtenaren die al jaren bezig zijn om windturbines te promoten en zelfs persoonlijk voorzitter zijn van windenergiecoöperaties, dienen mogelijk nog eens goed te worden overtuigd van de veranderende kaders. Dat zegt dus helemaal niets over de integriteit van die ambtenaren, want er mag professionaliteit verwacht worden, maar het zegt wel alles over de kaders waarbinnen die ambtenaren simpelweg móeten werken nadat ze daartoe opdracht hebben gekregen door het bestuur. Dus het bestuur (Raad > B&W) is op de eerste plaats aan zet om de richting te veranderen naar goede alternatieven.
26. Andere belangrijke Ruimtelijke Ordening vraagstukken zoals behoud van landbouwgrond of natuurontwikkeling of drinkwaterwinning of waterberging enzovoort, worden ook ernstig beperkt door geluid; lekstroom; wiekslag; continue verspreiding van giftige stoffen over omliggende landerijen enzovoort.

Enz. Graag tot nadere toelichting van aantoonbare andere methoden bereid.